

**IZVJEŠĆE O RADU
JAVNE USTANOVE MAKSIMIR
ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA
GRADA ZAGREBA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.**

**Ravnatelj
mr.sc. Luka Čuljak**

KLASA: 001-02/20-04/01
URBROJ: 465-01/1-20-1

Zagreb, 31. siječnja 2020.

SAŽETAK

Javna ustanova Maksimir za upravljanje zaštićenim područjima Grada Zagreba (dalje u tekstu: Javna ustanova Maksimir) podnosi izvješće o radu za 2019. godinu za razdoblje od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine. Izvješće o radu sadržava izvještaj o aktivnostima Javne ustanove Maksimir temeljem osnovnih djelatnosti te javnih ovlasti utvrđenih Zakonom o zaštiti prirode Republike Hrvatske, Odluke o osnivanju i Statutom.

Javna ustanova - Maksimir upravlja zaštićenim područjima Grada Zagreba. Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenih područja s kojima upravlja, u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesteta Javne ustanove Maksimir, ustrojene su 3 unutarnje ustrojstvene jedinice: Ured ravnatelja, Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja, Odjel poslova neposrednog nadzora parka Maksimir i ostalih zaštićenih područja, u kojima je sistematizirano 21 radno mjesto sa ukupnim brojem od 26 izvršitelja.

Na dan 31.12.2019. godine Javna ustanova Maksimir zapošljava 13 zaposlenika i posluje na adresi Maksimirski perivoj 1, Zagreb.

Tijekom izvještajnog razdoblja provodilo se redovito i pojačano održavanje parkovne osnove i saniranje staza te redovita koordinacija i kontrola radova. Održano je 40 radnih akcija čišćenja i uređenja parka Maksimir u suradnji s Gradskim uredom za branitelje za sudionike javnih radnih aktivnosti Grada Zagreba (nezaposlene hrvatske branitelje i ostale nezaposlene građane). Nastavilo se sa provođenjem projekta sufinanciranog sredstvima Europske unije u sklopu programa Promicanje održivog razvoja prirodne baštine „Gradski prozori u prirodu – unaprjeđenje urbane bioraznolikosti i razvoj zelene infrastrukture“ u partnerstvu s Gradom Zagrebom (nositelj), Udrugama BIOM, Vjetar u leđa i Dodir, te Zoološkim vrtom Grada Zagreba kao suradnikom na projektu. Trenutno su u fazi postupci provedbe Javne nabave kao i ugovaranja provedenih postupaka.

Započelo se s provedbom projekta „Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ čiji je nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, a jedan od korisnika je i Javna ustanova Maksimir. U izvještajnom razdoblju održane su dvije radionice na kojima su sudjelovali djelatnici Javne ustanove Maksimir.

Kad je riječ o istraživanjima i monitoringu provedeno je praćenje stanja vrsta i staništa predviđeno Godišnjim programom u zaštićenim područjima Grada Zagreba. Provedeno je praćenje stanja populacije jadranske kozonoške (*Himantoglossum adriaticum*) na prioritetne vrste i velike šumarice (*Anemone sylvestris*) na području ekološke mreže Vejalnica i Krč, odnosno značajnog krajobraza Goranec te je zabilježen porast broja jedinki na prethodno utvrđenim plohama s obzirom na prethodne godine praćenja stanja. Proveden je monitoring djetlovki u spomeniku parkovne arhitekture Park Maksimir i pregled stanja ptica na zaštićenim područjima Grada Zagreba. Provedeno je praćenje stanja populacije strogo zaštićene barske kornjače (*Emys orbicularis*) te invazivne crvenouhe kornjače (*Trachemys scripta*) na području značajnog krajobraza Savica i na području parka Maksimir. Proveden je monitoring potočnog raka (*Austropotamobius torrentium*) na području ekološke mreže potok Dolje. Proveden je monitoring lastavica i piljaka na području parka Maksimir. Testiran je

protokol monitoringa čapljice voljak na području značajnog krajobraza Savica. Razvijeni su novi protokoli monitoringa vrsta i staništa za urbanu bioraznolikost. Radilo se na nadopunjavanju baze podataka, posebice za područja koja su tek nedavno data na upravljanju Javne ustanove - Maksimir. Napravljen je pregled stanja travnjačkih površina na području ekološke mreže Vejalnica i Krč. Napravljeno je praćenje stanja šumskih vrsta šišmiša u parku Maksimir te provedba pregleda stanja invazivnih vrsta biljaka na zaštićenim područjima Grada Zagreba. Provedeno je istraživanje ekologije mrava u zaštićenim područjima Grada Zagreba.

U izvještajnom razdoblju redovito su se održavali i nadopunjivali interpretacijski sadržaji u parku Maksimir i ostalim zaštićenim područjima kao i u botaničkom vrtu „Fran Kušan“. U suradnji s Turističkom zajednicom Grada Zagreba održavali su se promenadni koncerti na Vidikovcu i promenadne šetnje, te koncerti puhačkog orkestra ZET-a. Od događanja koja su se u izvještajnom razdoblju održavala izdvojili bi: obilježavanje Praznika rada, Jurjevo u kapelici sv. Jurja, dan zaštite prirode u RH i međunarodni dan bioraznolikosti, obilježavanje 225. godina parka Maksimir - dan parka s koncertom na plutajućoj pozornici na II. Maksimirskom jezeru, noć šišmiša, Sensa dan, XVII Maksimirske jeseni. Na Vidikovcu je održano dvodnevno događanje „Tko pjeva zlo ne misli“. Sudjelovali smo u obilježavanju Noći muzeja s Edukativnim centrom „Bogatstvo svijeta gljiva“.

Osim navedenih sudjelovanja Javna ustanova Maksimir se uključila i u druga obilježavanja i događanja u parku Maksimir. Tako se održalo 35 tematski različitih događanja od kojih ističemo promenadni koncerti TZGZ, koncerti puhačkog orkestra ZET-a koji su se održavali vikendima od travnja do rujna, a igre na dječjem igralištu i koncerti u paviljonu Jeka u organizaciji Centra za kulturu i informacije Maksimir (CKIM) kao i plesne večeri održavale su se tijekom cijelog ljeta. Javna ustanova Maksimir se uključila u suorganizaciju 12 događanja (suradnja sa Katapult promocijom, Turističkom zajednicom grada Zagreba, Gradom Zagrebom, časopisom Sensa, Netom d.o.o, Zagrebačkim Holdingom, Centrom za kulturu i informacije Maksimir i Švedskom ambasadom). I u 2019. godini održavao se Advent u parku Maksimir i na drugim zaštićenim područjima kojim upravlja Javna ustanova Maksimir.

Izrađen je projekt obnove Švicarske kuće I faza kao i odabir izvođača i čeka se početak radova, izvedeno je uređenje novog dijela za potrebe Edukativnog centra „Bogatstvo svijeta gljiva“ i u fazi je izrada idejnog i glavnog projekta Edukativnog centra „Lugareve kućice“ u parku Maksimir. U izvještajnom razdoblju obnovljena je Mala pozornica u parku Maksimir i postavljene tri nove pumpe za vodu u parku Maksimir na tri različite lokacije (kod Mogile, Vidikovca i upravne zgrade).

Redovito su se provodili edukativni programi namijenjeni djeci osnovnoškolskog uzrasta koje je u izvještajnom razdoblju prošlo 7136 učenika, odnosno 365 razreda iz 65 osnovnih škola s područja Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Uključili smo se u provedbu nekoliko volonterskih programa i održano je nekoliko akcija uređivanja parka Maksimir u suradnji sa Industrijom nafte INA te akcija sadnje mladih smreka u suradnji sa tvrtkom Deloitte iz Zagreba gdje je zasadeno 60 komada smreka. Zaposlenici ustanove su sudjelovali na nekoliko radionica, seminara i stručnih konferencija od kojih izdvajamo najvažnije: pripremama za ispit za čuvare prirode, skup ravnatelja, skup stručnih službi, skup čuvara prirode, javna nabava za početnike, obveza zaprimanja i

izdavanja e-računa, novi neoporezivi primici, uvjeti za isplatu i JOPPD te aktualnosti za proračune i proračunske korisnike kao i radno pravo. Pored navedenog sudjelovali smo na konferenciji „voda i krajobraz u zaštićenim područjima“ u organizaciji ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja i Hrvatskih voda u sklopu kojeg smo organizirali terenski obilazak ZK Savica. Također su djelatnici ustanove sudjelovali na međunarodnom treningu čuvara prirode u organizaciji Europske organizacije rendžera.

Nastavljena je redovita suradnja sa sredstvima javnog informiranja, kako u sklopu navedenih obilježavanja, tako i u sklopu redovitog poslovanja.

U 2019. godini održano je 10 sjednica Upravnog vijeća i raspisano 6 natječaja.

Javna ustanova Maksimir, sukladno aktima o osnivanju, tijekom izvještajnog razdoblja radila je na slijedećim grupama aktivnostima odnosno smjernicama: 1.) zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti 2.) zaštita i očuvanje kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti 3.) održivost korištenja prirodnih dobara 4.) suradnja i komunikacija sa korisnicima 5.) upravljanje posjećivanjem, komunikacija i edukacija i 6.) razvoj kapaciteta i omogućavanje rada Javne ustanove Maksimir.

1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti

(upisuju se aktivnosti na zaštiti i očuvanju prirodnih vrijednosti – npr. monitoring i istraživanja, nadzor vezan uz temu, baze podataka prirodnih vrijednosti i sl.)

- Održano je 40 radnih javnih akcija parka Maksimir u suradnji s Gradskim uredom za branitelje;
- Provelo se zimsko prebrojavanje ptica na jezerima u parku Maksimir i značajnom krajobrazu Savica;
- Proveden je monitoring invazivne crvenouhe kornjače (*Trachemys scripta*) i barske kornjače (*Emys orbicularis*) u parku Maksimir, te monitoring invazivne kornjače *Trachemys scripta* i barske kornjače barske kornjače (*Emys orbicularis*) u značajnom krajobrazu Savica kroz 30 terenskih dana;
- Obnovljena je signalizacija u parku Maksimir i ZK Savica;
- Provelo se praćenje stanja ciljnih vrsta i staništa na područjima ekološke mreže - jadranska kozonoška (*Himantoglossum adriaticum*) i velika šumarica (*Anemone sylvestris*) na području Vejalnica i Krč kroz 8 terenskih dana te je utvrđeno povećanje broja jedinki.
- Provedeno je praćenje stanja populacije potočnog raka (*Austropotamobius torrentium*) na potoku Dolje kroz 10 terenskih dana;
- Provelo se praćenje stanja djetlovki (*Dendrocopos spp.*) i crne žune (*Dryocopus martius*);
- Proveden je pregled travnjačkih površina područja Vejalnica i Krč;
- Proveden je pregled stanja invazivnih vrsta biljaka na području značajnog krajobraza Savica na plohi s koje je uklonjen ilegalno odložen otpad;
- Provedeno je praćenje stanja šumskih vrsta šišmiša, s naglaskom na vrstu velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteini*) unutar granica zaštićenog područja spomenika parkovne arhitekture parka Maksimir;
- Provedeno je istraživanje ekologije mrava u zaštićenim područjima Grada Zagreba.

- Proведен je monitoring lastavica i piljaka na području parka Maksimir.
- Izrađen je prijedlog mjera zaštite prirode za upravljanje šumskim sastojinama u sjevernom dijelu parka Maksimir.
- Redovito se održavaju spomenici parkovne arhitekture;
- Održava se Livada leptira u parku Maksimir na način koji pogoduje danjim leptirima (dio livade uz 5. jezero);
- Izrađen je plan monitoringa i istraživanja za 2019. godinu;
- Nabavljen je bat detektor za istraživanje populacije šišmiša;
- Izrađen je prijedlog mjera zaštite prirode za upravljanje šumskim sastojinama u sjevernom dijelu parka Maksimir;
- Izvršena je sezonska izmjena cvjetnjaka na kamenom sjedištu i u Dolini dalija u parku Maksimir;
- Izvršena je rekonstrukcija navodnjavanja i obnova rundele „ruža“ ispod Vidikovca,
- Projekt Gradski prozori u prirodu (Modernizacija II) na OPKK 6c2 – prirodna baština/posjetiteljska infrastruktura financiran sredstvima Grada Zagreba i EU je u tijeku;
- Sudjelovanje na radionici za izradu PAF-ova - prioriteti financiranja u narednom finansijskom razdoblju.

2. Zaštita i očuvanje kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti

(upisuju se aktivnosti na zaštitu i očuvanje kulturne baštine – npr. održavanje objekata, projekti vezani uz kulturnu baštinu, radovi i održavanje objekata, nadzor vezan uz temu, baze podataka kulturnih vrijednosti i sl.)

- Provodio se redoviti nadzor objekata i spomenika parkovne arhitekture;
- Nadopunjavana se baza podataka o kulturnim vrijednostima na zaštićenim područjima;
- Izrađen je projekt obnove Švicarske kuće i objavljen javni natječaj, te izabran izvođač radova za prvu fazu obnove;
- Postavljeni su brojači posjetitelja u parku Maksimir (10) i ZK Savica (5) u sklopu projekta „Gradski prozori u prirodu“ kao i redovito skidanje podataka sa istih;
- Raspisan je natječaj i odabran ponuditelj za nabavu invalidskog vozila u sklopu projekta „Gradski prozori u prirodu“;
- Nadopunjena je projekta obnove kapelice sv. Jurja;
- Izrađen je projekt i troškovnik obnove paviljona Jeke;
- Izvedeni su radovi uređenja Edukativnog centra „Bogatstvo svijeta gljiva“;
- Izrađen je idejni projekt za Centar za posjetitelje/edukativni centar „Lugareva kućica“;
- Obnovljena je mala pozornica u parku Maksimir;
- Postavljene su tri nove pumpe za vodu u parku Maksimir.

3. Održivost korištenja prirodnih dobara

(upisuju se aktivnosti na održivosti korištenja prirodnih dobara – npr. održavanje parka, akcije čišćenja, nadzor vezan uz temu i sl.)

- Koordinacija akcija čišćenja parka s Gradskim uredom za branitelje;
- Izrada mjera zaštite prirode za šumske sastojine u sjevernom dijelu, koordinacija sa Gradskim zavodom za zaštitu spomenika kulture i prirode;

- Početak pripreme nabave za održavanje događanja u sklopu projekta „Gradski prozori u prirodu“, a vezano uz konkretnе aktivnosti u zaštićenim područjima;
- Redovite koordinacije s Hrvatskim šumama RJ Hortikultura i ZGH Podružnica Zrinjevac vezano uz održavanje parka Maksimir i ostalih zaštićenih područja;

4. Suradnja i komunikacija s korisnicima

(upisuju se aktivnosti na suradnji i komunikaciji s korisnicima - npr. suradnja na održavanju događanja, radne skupine, zajednički projekti, suradnja sa strateškim novim planiranjem, redovite komunikacije s dionicima itd.)

- Provodila se redovita suradnja s korisnicima prostora;
- Aktivno se doprinijelo izradi ZagrebPlana putem komentara i nekoliko radionica;
- Provodila se suradnja s Gradskim zavodom za zaštitu spomenika kulture i prirode, Gradskim uredom za poljoprivredu i šumarstvo i Zoološkim vrtom Garda Zagreba na projektu strateškog planiranja – Izrada Strategije zaštite, očuvanja i održivog gospodarenja zaštićenim i drugim dijelovima prirode - Zelena infrastruktura Grada Zagreba i Urbana aglomeraciju;
- Surađivalo se sa ŠRU Peščenica i ŠRU Bukovac;
- Provodila se suradnja s Centrom za kulturu i informacije Maksimir;
- Provodila se suradnja sa Turističkom zajedicom grada Zagreba;

5. Upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija

(upisuju se aktivnosti na upravljanju posjećivanjem, edukaciju, interpretaciju i promociju - npr. aktivnosti vezane uz održavanje posjetiteljske infrastrukture, izrada web stranica, aktivnosti vezane uz edukaciju, izradu interpretativnih i informativnih sadržaja, tiskani materijal, promociju, nadzor vezan uz temu, događanja i sl.)

- Napravljeni su radovi na redovitom održavanju dječjih igrališta;
- Održana su događanja u suradnji sa: Turističkom zajedicom Grada Zagreba, Gradom Zagrebom, Centrom za kulturu i informacije Maksimir, Katapult promocijom, Pepermint agencijom, Švedskom ambasadom i drugima;
- Koncesijsko odobrenje za jahanje pony konja redovito se provodilo;
- Od datuma važnih za zaštitu prirode obilježio se: Dan zaštite prirode te Noć šišmiša u suradnji s Javnom ustanovom „Park prirode Medvednica“ i Zoološkim vrtom Grada Zagreba;
- Obilježena je Noć muzeja u Edukativnom centru Bogatstvo svijeta gljiva;
- Od sportskih događanja u parku su se održali: Marijini obroci - trčimo za dijete, Dječje sportske igre i Maksimirski minus zwei cener, Fit katolik, fit trening zagrebačkog maratona, garnier joga dan, aktivni petak, Europski tjedan sporta, Trčimo sa Gobi i dr.;
- Od rekreativnih događanja obilježio se Sensa dan, besplatna joga u parku održava se tijekom ljetnih mjeseci svake srijede i subote, održavao se ples u paviljonu Jeka, Zagrebačka kros liga, Jesenski kros;
- Zaposlenici su sudjelovali na nekoliko skupova/radionica;
- Tijekom lipnja i srpnja vikendima se provodio pilot projekt u suradnji sa Pedicab d.o.o. vezano uz Rikše kao nove turističke ponude unutar parka;
- Na Vidikovcu se održao dvodnevni festival *Tko pjeva zlo ne misli* te program Luftanje;

- U suradnji sa Centrom za kulturu i informacije Maksimir održavali su se u paviljonu Jeka koncerti nedjeljama, te plesne večeri subotama;
- U suradnji sa TZGZ i ZET-om nedjeljom su se održavali koncerti puhačkog orkestra i promenadne šetnje u sklopu zagrebačkog vremeplova;
- Održane su 17. Maksimirske jeseni;
- Od dječijih događanja, održavale su se radionice za djecu u suradnji sa Centrom za kulturu i informacije Maksimir na malom i velikom dječjem igralištu;
- Obilježio se Advent u Maksimiru.
- Redovito su se održavali interpretacijski sadržaji u parku Maksimir, nadopunjena su oštećenja ili nedostajuća postolja te naljepnice;
- 7136 učenika sudjelovalo je u edukativnim programima;
- Redovito se pomagalo studentima prilikom izrade seminarskih, završnih i diplomskih radova vezanih na temu zaštićenih područja Grada Zagreba;
- Održane su dvije terenske nastave za studente PMF-a, geografije, smjera turizam i baština;
- Održana je terenska nastava za studente PMF-a u okviru kolegija Biologija rakova;
- Održana je terenska nastava za četiri grupe i dva fakulteta (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu);
- Održana je praktična nastava za tri stručne srednje škole (Karlovac, Gospić i Zagreb);
- Održana su predavanja od strane članova Gljivarskog društva Kamilo Blagaić;
- Napravljena je analiza posjećenosti edukativnih programa;
- Provodilo se ispitivanje mišljenja učitelja u svrhu poboljšanja edukativnih programa.

6. Razvoj kapaciteta i omogućavanje rada Javne ustanove

(upisuju se aktivnosti na razvoju kapaciteta – npr. rad na planskim dokumentima, pravnim aktima, usavršavanje, opremanje i sl.)

- Sudjelovali smo godišnjem seminaru nadzornika, godišnjem skupu stručnih službi, skupu ravnatelja, LIFE konferenciji kao i na još nekoliko stručnih usavršavanja;
- Redovito sudjelujemo na sastancima projektnog tima u projektu „Gradski prozori u prirodu“;
- Održano je predavanje u Hrvatskim vodama na temu „Krajobraz i voda“;
- Sudjelovali smo u pripremama za ispite čuvara prirode koje organizira Ministarstvo zaštite okoliša i energetike kao predavači i ispitivači;
- Sudjelovali smo na sastancima projektno tima vezano uz prijavu projekata na sredstva Europske unije (u sklopu OPKK 6c2) – akcijski planovi upravljanja posjetiteljima;
- Napravljen je nacrt protokola/procesa poslovanja za pojedine segmente rada;
- Započeli smo sa sređivanjem arhive i uvođenje programa e-Arhiva;
- Napravljen je nact Odluke o mjerama zaštite za park Maksimir;
- Nastavilo se s rješavanjem imovinsko-pravnih pitanja unutar zaštićenih područja;
- Uskladivalo se opće akte Javne ustanove Maksimir sa Zakonom o zaštiti prirode i ostalim zakonskim regulativama.